

# AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

## BUREAUX VAN DIT BLAD

REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223

ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.  
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna,  
pagá padilanti.  
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.  
Un numero sol fl. 0,15.  
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 1 October.

## Zola en de waarheid.

De bewonderaars van Zola zijn gewoon hem te verheerlijken als den grooten apostel der waarheid, wiens eenige hartstocht was alles te zeggen, zooals het was, zonder iets achter te houden of te verbloemen. Daarom mag men hem ook niet kwalijk nemen dat hij in zijn boeken dingen te pas bracht, waar een ander wijselijk over zwijgt: het was de hartstocht der waarheid, die hem dreef, ook het stuitende en weerzinwekkende, ook het meest obscene niet te verzwijgen.

't Is gelukkig voor de menscheit en in 't bijzonder voor de Franche samenleving, dat degenen, die in Zola een minnaar der waarheid meenen te moeten eeren, zich schromelijk vergissen.

Goddank, is de menscheit maat-schappij nog niet zoo'n rotboel—men vergeve ons 't krasse woord—als Zola, in zijn ziekelijke voorliefde voor het vuile en verdorvene, ze afschilderde.

Maar we willen het nu niet hebben over de betrouwbaarheid van zijn zoogenaamd realisme. We willen ditmaal wijzen op een enkel sprekend feit, waaruit duidelijk blijkt dat Zola door een heel anderen hartstocht werd gedreven dan dien der waarheid.

Men herinnert zich zijn gerucht-makend boek over Lourdes. Dat heeft hij geschreven, na in 1892 zelf in het druk bezochte genadeoord alles nauwkeurig te hebben afgekeken en onderzocht.

Het boek was, zooals gewoonlijk, te voren met Turksche-trom-reclame aangekondigd. Het zou Lourdes en hetgeen daar plaats had afschilderen naar waarheid; het zou het clericale bedrog ontmaskeren en voor de heele wereld in het licht stellen, wat men omtrent de wonderbare genezingen te denken had.

Welnu, onmiddellijk na de verschijning van het boek zag dr. Boissarie zich genoodzaakt, openlijk op te komen tegen de valsche voorstellingen, daarin van de feiten gegeven. Een miraculeus genezene, o. a. zekere Marie Lebranchu, liet Zola op haar terugreis van Lourdes in den trein sterven, terwijl zij integendeel volkomen gezond en welvarend was.

Onze lezers zullen zich misschien nog herinneren, welk een storm van tegenspraak het leugenachtige boek van Zola opwekte.

Dat is intusschen alweer lang vergeten; maar in de „Croix” meent toch Georges Betrin, de schrijver van de *Histoire critique de Lourdes*, op het oogenblik, dat Zola's waarheidsliefde door zijn vergodders weer wordt op-

gehemeld, de geschiedenis van Marie Lebranchu in herinnering te moeten brengen. Ze is op het oogenblik nog wel zoo pakkend als vóór vijftien jaren, omdat de miraculeus genezene zich thans nog in leven en gezondheid verheugt, terwijl Zola, die haar dood maakte, al lang een prooi der wormen is geworden.

Zaterdag den 20en Augustus 1892 was Zola te Lourdes en ontmoette onmiddellijk na zijn aankomst Marie Lebranchu aan de grote weegwaaier. Hij zag haar in het gezicht en wel in zoodanigen staat, dat tot iemand, die hem vergezelde, zei: „Dat is er een, die er naar aan toe is.”

Inderdaad had het meisje gedurende achttien maanden bloed opgegeven. Vijf of zes maal waren haar sluiten onderzocht en telkens waren daarin tuberculose-microben in groote hoeveelheid geconstateerd. Sedert de maand December was zij bedlegerig, daar zij geen kracht meer had om o ereind te blijven.

Op een draagbaar naar de piscine gedragen, had haar arm van tering uitgemergeld lichaam nauwelijks het wonderbare water aangeraakt, of zij stond op, plotseling met een ongekende kracht begaafd. Zij wandelt, loopt, eet met eetlust, kortom, zij is genezen.

Op het constateeringsbureau wordt zij door twee geneesheeren onderzocht, zonder dat dezen in haar herstelde longen ook maar een spoor vinden van de ernstige aandoeningen, waaraan zij een uur te voren scheen te moeten sterven.

Zola woonde dat onderzoek bij. Uitgenoodigd, zelf het meisje te ondervragen, verklaarde hij haar liever te zullen gaan spreken in het hospitaal. Volgens de verklaring van Marie Lebranchu heeft hij woord gehouden. „Hij is den volgende dag gekomen,” verzekerde de zieke aan den heer Bertrin, „en heeft lang met mij gepraat. Hij heeft mij al de bijzonderheden van mijn ziekte laten vertellen en wat ik den vorigen dag was gewaar geworden, toen ik mij genezen voelde.”

„Scheen hij uw genezing in twijfel te trekken?” vroeg haar de heer Bertrin.

„O in 't geheel niet! Integendeel.” Inderdaad heeft Zola de genezing in zijn boek verteld. Hij stelde de zieke voor als teringlijderes in den derden graad, die altijd doodelijk is, maar die thans plotseling haar krachten terugkreeg.

Doch deze waarheidszoeker had zichzelf een theorie gebouwd, waarnaar alles wat hij te Lourdes zag moest verworpen worden. De wonderbare genezingen, waarvan hij getuige was, mochten volgens zijn filosofisch eenmaal opgezette meening, slechts het buitengewone uitwerksel zijn van een sterken zedelij-

ken indruk, een uitwerksel dat evenals zijn oorzaak voorbijgaand moest wezen.

De genezene moest dus volgens hem weer instorten en sterven. En dat laat hij dan ook al gebeuren in den trein, waarmee ze naar Parijs terugkeert, nog vóór die Bordeaux heeft bereikt. Daarin krijgen we een dramatisch tafereel, waarin zij wordt voorgesteld als door een woedenden aanval van hoest aangegrepen en uitgeput op de zitbank geworpen, met loodkleurig verwrongen gezicht en een stroom van bloed spuwende. Daarmee was het gedaan; ze hoefde maar naar het hospitaal terug om er te sterven.

Welnu, thans zijn er vijftien jaar verlopen en die doodeleeft nog! Wat Zola als een voorbijgaande bedrieglijke verandering heeft voorgesteld, is wel degelijk een volslagen en blijvende genezing gebleken. Marie Lebranchu heeft na haar genezing in de piscine nooit meer bloed opgegeven, noch vóór Bordeaux, noch daarna, noch gedurende de reis, noch later. Om de uitdrukking te gebruiken van de geneeskundigen, die haar nog dezer dagen hebben geausculteerd en met radium-stralen onderzocht, is zij nooit door den minsten terugkeer van haar ernstige tuberculeuse aandoeningen gekweld geweest.

Ziedaar Zola's waarheidsliefde!

Maar het ergste moet nog komen. Toen het boek van Zola verscheen, maakte Dr. Boissarie er hem een ernstig verwijt van dat hij een genezen zieke, die in zijn nabijheid leefde en welvarende was, had laten instorten en sterven.

Hij had dus het levend en blijvend bewijs van zijn leugen om zoo te zeggen naast zich, en daar zij maar bleef leven, was deze getuige hem zoo hinderlijk, dat hij poogde ze te doen verdwijnen. Men luistert:

„Heb je mijnheer Zola nog gezien sedert je terugkeer van Lourdes?” vroeg de heer Bertrin aan de genezene.

„Ja, eenmaal, een enkel maal, in 1896; ik was toen twee jaar getrouwd.”

„En waar heb je hem gezien? Bij hem thuis of bij t thuis?”

„Bij mij thuis.”

„Had je hem daartoe gevraagd, of is hij uit zijn eigen gekomen?”

„Hij is uit zijn eigen gekomen.”

„Vertel me dan dat bezoek eens.”

„Er werd aan de deur van onze kleine woning geklopt. Ik ging openmaken en de bezoeker zei: Marie Lebranchu, asjeblieft. Ik antwoordde: dat ben ik zelf, mijnheer Zola. — Kijk, herken je mij? — Zeker herken ik u, u is nog dezelfde met uw gouden bril. — Nu, u is niet dezelfde. Je bent heel wat dikker geworden sinds je ziekte.”

zicht en streelde haar.

— Ja, zei hij, — ik zal het winnen en wel gauw ook, denk ik. Tot zolang zijn we enkel vrienden, liefste, maar daarna..... voegde hij er met een slim lachje bij.

— Alleen maar uiterlijk vrienden, Jack, verbeterde het meisje, maar we zullen gevoelen, alles wat we voor elkaar zijn.

— Ja, kind, en... hij zag haar aan, adieu, lieveling.

— Vaarwel, fluisterde Gladys, terwijl ze hem naar zich toe trok.

Met groote stappen verwijderde hij zich terwijl ze hem met betrande oogen nakeek, totdat hij uit het gezicht verdwenen was.

Jack Denton was een wees. Zijn eenig fortuin was vijfduizend pond, dat jaarlijks een rente gaf van twee honderd en vijftig pond. Hij had een goede opvoeding genoten en was te Cambridge gepromoveerd. Zijn vader had het plan gehad hem compagnon te maken van de firma Denton en Co., waarvan hij het oud-

„Was je dan veel dikker geworden?” vroeg de heer Bertrin.

„O, ja, veel. Toen achttien maanden na mijn reis naar Lourdes dr. P., die mij behandeld had, mij liet wegen, bevond hij dat ik twee en vijftig pond zwaarder was geworden.

„Wat zei mijnheer Zola vervolgens?”

„Hij zei me dat dr. Boissarie hem verveelede met mijn geschiedenis door hem te verwijten dat hij mij had laten sterven; dat hij wist dat wij het niet breed hadden, en dat als wij naar België wilden gaan, hij voor ons zou zorgen: het zou ons aan niets meer mankeeren.”

„Hij wilde je dus naar Brussel verbannen?”

„O neen, niet naar Brussel en ook naar geen groote stad. We moesten ons ergens op een afgelegen plekje verschuilen, dat hij ons zou aanaanwijzen. Die keus zou gauw gedaan zijn, maar in afwachting wilde hij dat wij al het noodige haadden. En toen haalde hij zijn brievenstasch uit, nam een greepje bankbiljetten, reikte me die, zonder te tellen, over en zei: Daar, neem dat alvast maar, dat zal wel voor een maand genoeg zijn.”

„Wat heb je gedaan? Heb je dat aangenomen?”

„Ik beken, dat ik er sterke bekoring toe had: we zaten zoo in geldverlegenheid. Maar voor ik nog kon antwoorden, kwam mijn man op mijnheer Zola toe, greep hem bij den arm en..... — ik weet niet of ik dat mag zeggen.”

„Ja, zeg de heele waarheid maar.”

Nu, hij nam hem bij den arm, deed de deur open en duwde hem er uit met de woorden: Maak dat je weg komt! (Fichez-moi le camp!)”

Laat ons eindigen met het vertrouwen uit te spreken, dat als werkelijk beschaafde waarheidslievende lieden Zola hun woning zullen zien binnendringen, zij hem van verre, op hun manier, zullen toeroepen,..... wat de man van Marie Lebranchu hem eens gezegd heeft.

## De Noordpool ontdekt.

Al heel spoedig vernam Dr. Cook uit de telegrammen, dat er twijfel werd geopperd omtrent zijne ontdekking. Zijn antwoord luidde:

„Ik kan door de aantekeningen van mijn sterrekundige waarnemingen bewijzen werkelijk de Noordpool bereikt te hebben. Van dag tot dag deed ik waarnemingen en hield zeer zorgvuldig mijn dagboek bij. Dit boek vol aantekeningen zal een onwederlegbaar bewijs zijn om de waarheid van mijn beweringen te staven.”

ste lid was. Maar de oude heer Denton was ziek geworden, en daar hij hierdoor verhinderd werd, met vaste hand de zaken te leiden in de moeilijke tijden, die volgden op de Zuid-Afrikaansche catastrofe, werd de firma ontbonden.

Kort daarop stierf Denton, en Jack met vijfduizend pond als erfenis, was aan zijn lot overgelaten.

Hij belegde het geld, dat hem jaarlijks twee honderd vijftig pond opleverde, en trachtte met schrijven er nog wat bij te verdienen. Hij had het zoo ver kunnen brengen, dat eenige novellen werden aangenomen, en, hierdoor aangemoedigd, was hij verleid geworden op Gladys Saville, waarvan wij het resultaat hebben gezien.

Hij zat in zijn kamer en overwoog zijn toestand, terwijl hij langzaam trekjes deed aan zijn pijp. Hij was droefgeestig gestemd, maar hij was tot de overtuiging gekomen, dat zwaarmoedigheid hem niet zou helpen; hij moest een uitweg zien te

„Laten de twijfelaars, die mijne ontdekking mistrouwen naar de Pool gaan. Daar zullen zij eene kleine koperen bus vinden, welke ik onder de vlag heb begraven. In die koperen bus zal men een kort proces-verbaal vinden van mijn tocht. Mijn visitekaartje kon ik niet achterlaten, omdat ik er ongelukkig geen bij mij had.”

De geleerden zijn het algemeen eens dat Dr. Cook's aantekeningboek van zeer groote waarde is en wachten dan ook met ongeduld op de de bijzonderheden daarin opgeteekend. Langs zijn figuren, aantekeningen en berekeningen zullen de sterrekundigen hem stap voor stap kunnen volgen op zijn tocht tot aan de Noordpool.

Nu Dr. Cook zich beroept op dit aantekeningboek, is het ook zeker, dat hij werkelijk sterrekundige waarnemingen heeft gedaan en ze dagelijks allernauwkeurigst heeft opgeteekend. Een dergelijk boek op te stellen, zonder dat de aantekeningen en figuren ook werkelijk op feitelijke waarnemingen berusten, is niet goed mogelijk. Onmiddellijk zou zulk een bedrog worden ontdekt. De sterrekunde is heden ten dage te hoog ontwikkeld, dan dat een bedrieger tusschen de talrijke dagelijkse waarnemingen een fragment zou kunnen voegen, dat niet volkomen past in het geheel. Zulk een bedrog, wil het slechts een waarschijnlijk kans van slagen hebben, veronderstelt reeds zooveel sterrekunde, dat de berekenaar te groot geleerde moet wezen om zich tot een dergelijke bedriegerij te kunnen lenen.

Wel is het mogelijk, dat Dr. Cook zijne instrumenten niet altijd juist en zuiver heeft kunnen stellen en zich dus vergist.

Maar ook deze vergissing zal wetenschappelijk bewezen worden door de aantekeningen en spoedig kunnen worden verbeterd. Een gevolg van deze vergissing zou wezen, dat Cook nu juist niet precies op het middelpunt van de Noordpool is geweest; maar meer dan een mijl kan hij er niet van verwijderd zijn gebleven, daar anders zijn instrumenten het zeker hadden aangegeven.

Dr. Cook heeft zich vóór zijn vertrek zeer fijne instrumenten aangeschaft. Zo weet men te vertellen van een kostbaar sextant van aluminium, waarvoor in Parijs 900 francs betaald zouden zijn. Verder kocht hij een kunstmatig vagmaakte horizon van kristal, een 6 of 8 compassen, etc.

Wat voor Dr. Cook van zeer veel gewicht was bij al dezen twijfel over zijn ontdekking, is zeer zeker de ontvangst te Kopenhagen geweest. Denemarken is bij uitnemendheid het land der Noordpool-reizigers, het telt ontdekkers van naam.

vinden. Toen kreeg hij plotseling een idee.

— Ik kan nu twee honderd vijftig pond 's jaars krijgen op vijf duizend pond; waarom zou ik 't niet zoo kunnen beleggen, dat ik vijfhonderd maakte?

Deze gedachte liet hem niet los en hield hem zoo bezig, dat hij regelrecht een boek kocht, getiteld: „Hoe men het voordeeligt zijn geld belegt.” Hij kocht ook verscheidene financieele bladen, en begon de koersen te bestudeeren. Iederen dag kocht hij een nieuwen voorraad couranten en noteerde, hoe de verschillende aandelen rezen of daalden.

— Duivels, mompelde hij. — Als ik daar van gisteren een duizend pond had gekocht had ik tweehonderd vijftig pond gemaakt. Dat werd dan vijftien honderd per week.

De speculatiekoorts zat hem nu in het bloed en hij werd een vast bezoeker van Throgmorton Street en omstreken. Doordat hij daar kennis-sen ontmoette, maakte hij kennis

## Feuilleton.

## Speculatiewoede.

— Beste jongen, ik mag je wel, zei mijnheer Saville openhartig — en ik zou je best als schoonzoon willen hebben, vooral omdat Gladys van je houdt, maar om je het ronduit te zeggen, op jouw tegenwoordig salaris kan je mijn dochter niet onderhouden, zooals ik mij dat had voorgesteld, — je kan 't haar niet zoo geriefelijk maken als ze het tot heden gewend is.

— Twee honderd vijftig pond 's jaars is toch geen slecht inkomen, mijnheer Saville, antwoordde Jack Denton.

— Het is niet genoeg, Jack. Ik zou onmiddellijk „ja” zeggen, als je vijf-honderd verdiende.

— Ik hoop het zoo ver te brengen met mijn letterkundige bezigheid.

— Wel jongen, als 't zoover is, kom dan maar eens weer terug. Intusschen wil ik je niet verhinderen Gladys te zien; maar je moet wel begrijpen, dat er niets tusschen jullie bestaat. Ga je mee?

Met geneegen, mijnheer, antwoordde de Jack Denton, na even te hebben nagedacht. Ik beloof u, dat ik Gladys niet anders zal behandelen dan als een vriendin. U staat mij toch toe, het haar dadelijk te vertellen?

— Zeker Jack. Het zal me een groot genoegen doen, als je zooveel verdient, dat ik mijn toestemming tot de verloving kan geven.

Toen zocht Denton Gladys Saville op en vertelde haar, wat haar vader besloten had. Ze was niet verrast, daar ze al eenigszins voorbereid was.

Zij omhelsde haar beminde.

— Je zult 't wel winnen, Jack, niet waar? fluisterde ze.

Denton keek in haar aardig ge-



Welnu, juist de hoogst staande wetenschappelijke mannen hebben te Kopenhagen geen oogenblik aan dr. Cook getwijfeld. Koning Frederik VIII heeft hem meermalen ontvangen en hem niet de meeste onderscheiding behandeld, ten eten gevraagd ten paleize, waar hij in tegenwoordigheid der geheele Koninklijke familie moest aanzitten. Het Aardrijkskundig Genootschap heeft hem een lezing laten houden, waarbij mannen tegenwoordig waren, die zelf meermalen Noordelijke tochten gemaakt hadden. De Koning heeft hem het Kruis van verdienste, met de Kroon, toegekend, het Aardrijkskundig Genootschap hem een gouden medaille toegezegd, de Universiteit hem Doctor *honoris causa* geeft.

Te Kopenhagen had dr. Cook weder gelegenheid verschillende onjuistheden, welke over hem rondgestrooid werden, te weerleggen.

Vooreerst verklaarde hij uitdrukkelijk, dat zijn aantekeningen niet verloren waren geraakt. Dat hij ze later in de *Herald* compleet zou publiceren. Tot zoo lang moest men tevreden zijn met korte telegrafische berichten, die natuurlijk niet allen zouden kunnen bevredigen. Met een weinig geduld zoude men alles te weten komen. Maar eerst moest hij in Amerika zijn teruggekeerd. Zijne vrienden en begunstigers hadden het recht het eerst zijn volledig reisverhaal te mogen lezen.

Het was belachelijk te beweren, dat hij geen Eskimo'sch kende. Drie en een half jaar heeft hij te midden der Eskimo's doorgebracht en spreekt hun taal vloeiend.

„De Engelsche kranten zeggen, dat de bevestiging van mijn reisverhaal door de Eskimo's van nul en geener waarde is. Waarom? Die Noorderlingen zijn beter van de Poolstreken op de hoogte dan menige blanke en hun woorden hebben wel ter dege waarde, omdat zij met kennis van zaken spreken.

De verklaring, dat het een onmogelijkheid is, dat ik ooit 30,000 vierkante mijlen zou afgelegd hebben, is een ongerijmdheid. Mijn bewering was, dat ik, meer dan 500 Mijl naar de Pool alleggend, aan weerskanten steeds een gezichtsveld van 15 Mijl had liggen, wat beteekent, dat ik een uitgestrektheid van 3000 vierkante mijlen van nog onbekende streken van het aardrijk rond mij heb zien liggen. Ik zal een diagram maken en er nog eenige bijzonderheden bijvoegen, opdat men goed begripe, wat ik bedoelde.

Het is onwaar, dat wij langs denzelfden weg zijn teruggekeerd. We zijn met den ijstroom teruggekomen.

Dat verklaart ook, hoe ik slechts drie maanden noodig had voor mijn tocht naar de Pool toe en er zoo lang over deed om terug te keeren? Ten slotte, zou ik gezegd hebben midden door het ijs heen te zijn gebroken naar de Noordpool. Hoe kan ik nu zoo iets gezegd hebben?

Gedurende den geheelen tocht heb ik niet een enkele maal door het ijs heen mij een weg gebroken.”

Verder verklaarde Dr. Cook, dat de achtergelaten bussen van Kapitein Otto SVERDRUPP, een beroemd Poolreiziger die Heiberg-eiland ontdekte, voor hem van zeer veel waarde waren geweest en hem in het begin de juiste richting hadden aangegeven.

Kapitein SVERDRUPP verklaarde ten volle overtuigd te zijn dat Dr. Cook de Noordpool ook werkelijk bereikt heeft, want de route over Noorwegen is de eenige weg om de Noordpool te kunnen bereiken. De

andere reizigers, die zich steeds met den stroom lieten medegaan, komen altijd veel te veel Oostelijk terecht. Dr. Cook zal zijn opmetingen, waarnemingen, aantekeningen en sterrekundige figuren, alsmede zijn instrumenten onderwerpen aan een onderzoek van den Rector Magnificus der Deensch Koninklijke Universiteit. „Ik weet, dat ik gelijk heb, voegde hij er aan toe, maar ik ben ook vol vertrouwen, dat de wetenschappelijke bevindingen der Universiteit de juistheid mijner observaties zullen bevestigen.”

Toen Dr. Cook te Kopenhagen vernam, dat Luitenant ROBERT PEARY op 6 April 1909, dus bijna een vol jaar na hem, ook de Pool ontdekt had en dit 5 dagen na dr. Cook had wereldkundig gemaakt, was dezee eerste antwoord. „Daar ben ik hartelijk blij om.” Aanstonds seinde hij aan den Uitgever van de *Herald*; Wil Mr. PEARY hartelijk namens mij gelukwensen. De overwinning is nu buiten kijf echt Amerikaansch. Ik ben blij, dat hij het gewonnen heeft, twee ontdekkingen zijn beter dan een.

Zijn tocht langs een nieuwe route geeft aan zijn ontdekking nieuwe waarde. Hij zal een ander duidelijk maken van een groote nog onbekende landstreek en machtig veel bij brengen tot de annalen der Pooltochten. Als PEARY zegt, dat hij de Pool bereikt heeft, dan is het zoo. Ik geloof hem, want hij is mijn vriend.”

Een andermaal zeide hij: De eer de Pool ontdekt te hebben is groot genoeg om door twee gedeeld te kunnen worden.” En verder: Ofschoon ik zeer veel eerbied koester voor de overige onverschrokken Poolvaarders, die door mij van mijn ontdekking niet konden worden overtuigd, zoo weiger ik toch beslist met wien ook in polemiek te treden, noch met hen, noch met hun vrienden, noch met een of ander lid hunner familie.”

Vreemd, dat Luitenant PEARY aanstonds begon met te twifelen aan Cook's ontdekking en waarschuwde diens verhaal niet al te ernstig op te nemen. Ronduit verklaarde hij, dat Dr. Cook nooit of nimmer de Noordpool bezocht heeft, maar wel PEARY's reis ten eerste heeft bemoeilijkt door gebruik te maken van zijn honden en Eskimo's en leeftocht.

Zooals men uit de telegrammen weet, heeft Dr. Cook Luitenant PEARY aangeklaagd wegens laster.

Dat belooft een opzienbarend proces te worden. Dr. Cook wil uit eigen middelen een nieuwe expeditie uitrusten om de twee Eskimo's op te zoeken, die met hem den tocht tot het einde toe, hebben medegemaakt. Volgens PEARY zouden de Eskimo's hebben gezegd, dat Cook het vaste land niet heeft verlaten en heelemaal niet naar het Noorden is gegaan.

De wetenschap zal moeten uitmaken wie der beide Noordpoolvaarders nu eigenlijk gelijk heeft. Maar de houding van PEARY pleit tegen hem. Dr. Cook toont zich volstrekt niet ijverzuchtig en wil gaarne de eer met andere deelen. PEARY daarentegen scheldt hem bedrieger en eischt alle eer voor zich alleen. Daarbij zijn de telegrammen van Cook zeer sober gesteld en die van PEARY in rhetorischen, opgeschroefden stijl. Cook telegrafeerde aan President TAFT; Op terugweg naar huis. Noordpool bereikt.” PEARY seinde: Ik heb hierbij de eer de Noordpool ter uwer beschikking te stellen.” TAFT antwoordde lakoniek: Dautk je, maar wat moet ik er mee uitvoeren?”

Zoo'u groot brok Noordpoolijs viel hem in eens wel wat koud op de maag.

Londen 9 September. De *Times* bevat de volgende korte opsomming van Peary's tocht naar de Noordpool, door Peary uit Battle Harbour gemeld:

De *Roosevelt* verliet New-York den 6 Juli 1908; verliet Sidney op 17 Juli, kwam in Cape York in Groenland op 1 Augustus, 1908, verliet Etah in Groenland op 8 Aug, kwam te Cape Sheridan in Groenland aan op 1 September en overwinterde te Cape Sheridan.

De slede-expeditie van Sheridan verliet de *Roosevelt* op 15 Februari 1909, trok Noordwaarts, en bereikte het hoogste punt, door Engelsche koopvaarders bereikt, op 2 Maart, werd op 2 en 3 Maart vertraagd door open water en opgehouden van 4 tot 11 Maart; kwam 11 Maart op een open weg in het ijsveld, op 15 Maart op 85° N. B., op 18 Maart op 86° N. B. en kwam op 23 Maart weer op een open ijsveld.

Op 23 Maart passeerde de expeditie het hoogste punt, bereikt door Noorweegsche Poolvaarders, kwam op 24 Maart op het hoogste punt, bereikt door de Italiaansche expeditie van Cagae, en kwam op 26 Maart weer op een open ijsveld.

Het hoogste punt, door Amerikaansche expedities bereikt, werd der 28en Maart gepasseerd. Op 29 Maart werd de tocht vertraagd door open water. De 88° graad N. B. werd op 2 April, de 89° op 4 April gepasseerd, de Noordpool op 6 April jl. bereikt.

Peary verliet de Noordpool op 7 April, bereikte Cape Columbia op 23 April en keerde op 27 April aan boord der *Roosevelt* terug.

De *Roosevelt* verliet Cape Sheridan op 18 Juli, passeerde Cape Salino op 8 Augustus, verliet Cape York op 28 Augustus en kwam zoo te Indian Harbour aan.

Alle leden der expeditie kwamen in goeden welstand terug, behalve prof. Marvin, die den 10en April, 45 mijlen benoorden Cape Columbia, op den terugtocht verdronk is op 86° N. B. Hij was commandant van een der ondersteuningscolonnes.

## Katholieke Universiteiten in Frankrijk.

Het is bekend dat naast of liever tegenover de staatsfaculteiten, de Katholieken, verlangend de wet van 12 Juli 1875 te benutten, katholieke universiteiten hebben opgericht te Lille, Lyon, Parijs, Angers en Toulouse.

Welke rol hebben zij vervuld en welk succes behaald, vraagt, in het laatste nummer van de „Correspondant”, Mgr. Baudrillart, rector van het Katholieke Instituut van Parijs, zich af, na vooraf de belans te hebben opgemaakt der katholieke universiteiten van andere landen. Van de vijf universiteiten heeft niet één dat gegeven wat er van haar verwacht werd, noch het program van aktie afgevoerd van de Belgische universiteit van Leuven, welke Mgr. Baudrillart tot voorbeeld neemt.

Dank aan bijzondere omstandigheden heeft alleen de Universiteit van Lille, gevestigd in een streek waar de katholieken talrijk zijn, en geld en invloed hebben, een compleet geheel van faculteiten kunnen oprichten, geheel op eigen beenen kunnen staan en zich volkomen onafhankelijk toonen ten opzichte van den staat.

Die van Angers heeft een kwijnend

bestaan geleid door te weinig leerlingen en onvoldoende hulpmiddelen. De leerlingen van die van Toulouse waren bijna uitsluitend jonge geestelijken; de Universiteiten van Parijs en Lyon hebben ook geen bevredigend getal van toehoorders kunnen boeken.

Wat het getal betreft, zegt Mgr. Baudrillart, is dit ongeveer 670 te Parijs, loopt van 440 tot 600 te Lille en Lyon, was 240 te Angers, en 100 te Toulouse, totaal ongeveer 2,200 naast 17,000 studenten, die, te Parijs alleen, de cursus der staatsfaculteiten volgen.

De rector van het Katholieke Instituut, zet dit bijna ontmoedigend te kort op rekening vanden aanhoudenden oorlog, dien de staat tegen de Kerk heeft gevoerd; hij erkent intusschen dat de katholieke studenten zich nooit hebben beklaagd over partijdigheid van den kant der staats-professoren.

Mgr. Baudrillart legde aan den Paus, een drie maanden geleden, een vergelijkende statistiek over der katholieke en der staats-faculteiten.

Volgens Mgr. Baudrillart riep de Paus uit: „En dan zeggen, dat onder „deze duizenden jongelieden, die de cursussen van de staatsuniversiteit volgen, er zoovele katholieken zijn en „zoovele zonen van katholieken. 't Is „een verregaande dwaling!”

Voor deze dwaling stelt de rector ook de katholieken verantwoordelijk, die niet begrepen, welken maatschappelijken invloed zij konden winnen met machtige katholieke universiteiten.

Op hooger onderwijsgebied doen, wat men, dank aan de wet Fallou, sedert vijf en twintig jaar in het lager onderwijs deed, was het eerste doel.

Van daar die groote haast, welke zich overal heeft geopenbaard, om toch voor alles een faculteit van het recht te stichten.

Er zijn katholieke rechtsfaculteiten te Parijs, Lyon, Lille, en Angers.

De feiten toonen aan, zegt Mgr. Baudrillart, dat bijna overal, de handelslieden, notarissen, advokaten, procureurs, die de verdediging der Kerk hebben behartigd in de vervolging, welke zij thans krachtens de wet ondergaat, door deze faculteiten zijn gevormd en dat deze zelfde mannen aan het hoofd staan van al de katholieke Vereenigingen. Dit alles blijkt nog veel duidelijker in de kleinere districten, waar men geen gemengde godsdienstige bevolking aantreft zooals die waartoe de akademische faculteiten van Lille en Angers behooren; daar heeft men uit een brekkelijken aanzienlijk getal, de burgemeesters, raadsheeren, afgevaardigden, zooals de Baugere's, de Adigard's, de Louëdec's, de Dansette's, de Raours, de Grausseau's—ik citeer zooals 't mij invalt,—gekozen uit de oudleeringen der katholieke rechtsfaculteiten.

Het zal me moeilijk vallen juist te zeggen, hoeveel studenten in het recht hebben behoord tot onze faculteiten; te Lille in 1890—1891 vind ik er 123; 139 in 1891—1892 157 in het jaar 1900; 149 in 1904; te Parijs hebben de cijfers opmerkelijk gevarieerd naar omstandigheden..... en de ministeries. Het getal is dit jaar 363. Van 1876 tot 1900 heeft Angers 540 licenciaten uitgeleerd en 95 bevorderd tot doctoren; Parijs telde 1,268 licenciaten, 211 doctoren en 1 buitengewoon leeraar.

De faculteiten in letteren en wetenschappen hebben overal beoogd goede professoren te vormen, uitgerust met de bevoegdheidsgraad voor de vrije colleges.

Het is reeds iets op deze wijze in

het belang te hebben gewerkt der opleiding van geestelijke professoren voor onze colleges, merkt Mgr. Baudrillart op.

De katholieke opinie verwachtte intusschen meer van ons; zij wenschte, laten we niet vreezen het te erkennen, een clergé, die in haar geheel en vooral in haar keurkring, beter onderriicht, hooger ontwikkeld en meer op de hoogte waren van de strijd-vragen van onzen tijd en meer vertrouwd met de oplossing daarvan.

Ik heb het trouwens gezegd en ik neem de vrijheid om het hier te herhalen: onze vaders van 1830 hadden kunnen gelooven, dat er onder hen slechts een politiek misverstand bestond, uit de Revolutie ontsproten, en dat een zeker liberalisme in den schoot zelve van het katholicisme zou over blijven.

In werkelijkheid bestonden er twee leerstellingen, waaruit langzamerhand twee verschillende beschavingsvormen moesten ontstaan, twee wijzen om de intellectueele en sociale ontwikkeling te bevorderen.

De ideeën welke men heden als „wereldsch” brandmerkt, zijn de vijanden van de katholieke traditie en van den christelijken geest.

Wil men dat deze traditie en deze geest voortleven dan is het noodzakelijk dat zij, die ze representeren, niet slechts onze aanvallers kennen maar hen ook in macht evenaren.

Door zich van de tegenwoordige algemeene beschaving af te zonderen, zou de kerkelijke wetenschap het grootste gevaar belopen; bijzonder voorrecht van enkelen zou zij voor de groote massae en doode taal blijven, niet den minsten invloed bezitten op hun gedachten en bijgevolg evenmin op hun leven.

Maar dan ook is het noodig, dat onder de clergé allen die voor de hoogere ontwikkeling vatbaar zijn, er naar streven ook tot die hoogere trap van ontwikkeling te komen. Hun studiën moeten dan tot bijzondere wetenschappen bepaald worden, daarin ook diep doordringen en geleid volgens ware kritische en wetenschappelijke methoden, zich ook geheel geven aan de oplossingen van de voornaamste vraagstukken.

Anderzijds moeten de studenten zoodanig geleid worden en moet deze inleiding in de kritische en wetenschappelijke werkwijze zóó geschieden, dat het geloof der geestelijken niet in gevaar komt.

Anders zouden zij zelve een verkeerde richting inslaan, wat helaas, al is voorgevallen.

Daarom moet dat hoogere onderwijs worden gegeven in katholieke universiteiten door professoren met een christelijken geest en een gaaf geloof en die tegelijk door ondervinding weten welke onderwijs-methode de beste is.

De katholieke universiteiten moeten dus voortaan de christelijke leer in haar geheel volgen, en steunen, haar bij de studenten dieper vast leggen tegenover hare verklaarde vijanden en valsche verdedigers.”

„De strijd is reeds begonnen, de kampplaats is ons eigen land; de wapenen zijn de katholieke universiteiten.”

„Het katholicisme en positivisme zullen elkaar de ziel van Frankrijk betwisten” schreef de geleerde Dominicaan Pater Dmon daags na de goedkeuring der wet op het hooger onderwijs. Als men de Katholieke Universiteiten in Frankrijk tot bloei weet te brengen, is de toekomst van Frankrijk verzekerd, anders vreezen wij, dat dit heerlijke land steeds dieper zal wegzinken in den poel van ongeloof en zedenbederf.

met een aantal makelaars, commissiionairs enz. Het nieuwtje giug dan rond, dat Denton een aangenaam mensch was, om zaken mee te doen, en verscheidene makelaars hadden het op zijn jasknoop voorzien en schilderden hem dit of dat plan met schitterende kleuren voor oogen.

Maar Jack moest er niets van hebben; sommigen kwamen goed uit, anderen mislukten.

Soms vroeg hij de opinie van makelaars om te vernemen, of er fondsen waren, die werkelijk goed gingen, en op zekeren morgen kwam hij dan ook op het kantoor van den commissiionair Robert Bainbridge.

—Morgen, mijnheer Denton, zei Bainbridge met een vroolijk gezicht. Excuseer u mij een oogenblik en dan zal het mij een genoegen doen een oogenblikje met u te kunnen praten.

Hij ging zitten en schreef iets, dat hij aan een bediende gaf.

—Breng dit dadelijk weg.

Toen wenkte hij Denton en ging met hem naar een afzonderlijk vertrek.

—Nu, wat kan ik voor u doen? vroeg hij.

goede hoedanigheden van diverse beleggingen.

—Mijnheer Sylvester, mijnheer! zei opeens een kleine jongen, die zijn hoofd om den hoek van de deur stak.

—O, dien moet ik even spreken, zei mijnheer Bainbridge. Vraag, of mijnheer even wil wachten.

—Ik ga al, riep Jack uit.

—Neen, neen, blijft u zitten, Ik weet nog meer fondsen, waarin u belang zult stellen, zei Bainbridge. Bijvoorbeeld, een prachtige Spaansche zilver-loodmijn. Bovendien zal het niet langer dan vijf minuten duren. Gaat u zitten.

Hij verliet de kamer en trad een aangrenzend vertrek binnen, enkel een afgeschoten deel van dezelfde kamer. Het gesprek dat zich nu ont-spon, kon Denton duidelijk verstaan.

—Wel, Sylvester, hoe gaat het?

—Hoe of het gaat? Wel man, ik heb het beste nieuws, dat de markt in jaren ooit heeft gehad. Je weet wel, dat die aandelen Sawdust Creek Gold Mine gedaald zijn tot op een halve kroon?

—Ja.

—Ik heb partikulier bericht ontvangen, dat ze weer goudaderts ontdekt hebben. Ik weet het uit betrouwbare bron en uit de eerste hand. Officieel zal het pas over een week bekend zijn.

—Spreek een beetje zachter, Syl-

vester. Iemand op straat zou het kunnen hooren. We moeten het geheim houden.

Het gesprek werd nu op gedempten toon voortgezet, en ofschoon Denton elke zenuw inspande om ge-waar te worden, wat er gezegd werd, kon hij slechts enkele woorden en en zinnen opvangen, als:

—Ze worden pari.

—Nu zijn ze een halve kroon waard, maar binnen een week dertig schillings.....

—Wees voorzichtig met koopen, om vooral geen achterdocht te wekken.

••

Daarna kwam Bainbridge bij Delton binnen, glimlachend met zijn geheele gezicht.

—U schijnt nogal goed nieuws te hebben, zei Denton, trachtende kalm te spreken.

Bainbridge keek hem scherp aan.

—Neen, zei hij. Waarom vraagt u dat?

—U glimlacht zoo, alsof u schik in uw eigen had.

—O, mijnheer Sylvester vertelde me goed nieuws, dat is alles..... Maar ik moet tot mijn spijt een eind aan ons onderhoud maken, mijnheer Denton, want ik moet noodzakelijk uit. Het spijt me zeer, u zoo lang te hebben opgehouden.

—O, dat hindert niets, antwoordde Denton. Ik heb niets bijzonders te doen.

—Kom maar eens aan, zei Bainbridge.

Ze gaven elkaar de hand en Denton ging de straat op, nadenkend over het gehoorde.

—Moet ik er mijn voordeel mee doen? dacht hij. Natuurlijk, 't was wel niet voor mijn ooren bestemd, maar..... Zij hebben het nieuws uit een partikuliere bron..... Ik heb er toch evenveel recht op als zij.....

Hij liep snel de straten door, steeds nadenkende, en deed eindelijk een van die rondtrekkende menschen, wier beroep het is barbaarsche muziek voort te brengen, doodelijk verschrikken, door plotseling hardop te zeggen:

—Ik koop.....waarachtig, ik doe 't! De muzikant staaarde hem aan, schudde het hoofd en mompelde:—Stapel l.....

Denton rende de Throgmorton Street door en liep eindelijk den man tegen het lijf, dien hij noodig had, Frank Crampton, een specialiteit.

—Zeg eens, mijnheer Crampton, weet u iets van Sawdust Creeks? vroeg hij.

—Ik zou ze met geen tang willen aanraken.

—Maar verondersteld, dat ik u eens vroeg, er wat voor mij te koopen?

—U bent niet ernstig.

—Heusch, ik ben 't.

—Kom mee naar mijn kantoor, dan zullen we de zaak eens bepraten.

Zij gingen Crampton's kantoor binnen en de makelaar liet het „Year Book” halen.

—Hier heb ik het, zeide hij, De Sawdust Creek Gold Mining-Company. Kapitaal 100.000 pond, verdeeld in aandelen van 1 pond. Betaalden 10 pct. uit in 1895, 8 in 1896, 10 in 1897, 2 in 1898, en na den tijd niets meer. Laten we eens zien, hoe ze nu staan.

—Een halve kroon per stuk, zei hij, na een oogenblik gezocht te hebben. U bent zeker niet meer van plan nu nog te koopen, mijnheer Denton?

—Zeker, wilt u er achtduizend voor mij koopen? antwoordde Jack Denton. Maar koop ze in kleine partijen, om de markt niet te forceeren.

—Acht duizend Sawdust Creeks? hernam de ander verbaasd. Ik raad u aan het niet te doen.

Maak u niet ongerust, antwoordde Denton kalm. Ik weet, wat ik doe. Maar zorg, dat u geen vermoedens wekt met uw aankoop?

—Heel goed, mijnheer Denton.

(Wordt vervolgd.)



## Rectificatie.

In ons verslag „Mr. NUIJENS gehuldigd” is geheel en al tegen onze bedoeling en zonder dat wij het bemerkten, uitgevallen, dat ook de Kerkeraad van de Ned. Herv. Israelitische Gemeente zich bij de andere corporaties had aangesloten om de Burgerij uit te noodigen tot deelneming aan de serenade. Overtuigd, dat deze Gemeente evenzeer als de overige corporaties van hare belangstelling heeft doen blijken, stellen wij er prijs op haar naam hier nog afzonderlijk te noemen.

## Nieuwsberichten.

### Curaçao.

#### Havenverkeer.

Van 16—30 Sept. liepen onze haven binnen:

Stoomschepen	14
Goeletten	20
Bijlanders	17
Brikken	2

Totaal 53 schepen, die met de 56, gedurende de twee eerste weken van September binnengeloopen, een geheel maken van 109 schepen.

#### Dr. Th. Lens.

Met ingenomenheid begroeten wij de commissie, welke zich gevormd heeft om den hoog gevierden Dr. LENS bij zijn aanstaand vertrek uit de Kolonie een huldeblijk aan te bieden.

De Commissie bestaat uit de Heeren: Mr. J. B. GORSIRA, voorzitter, E. DE VEER ABRAHAMSZ, Secretaris en leden: A. D. CAPULES, H. M. CHUMACEIRO, R. DE LANNON, C. GORSIRA, H. J. COHEN HENRIQUEZ, J. E. LEYRA, M. B. MAAL, M. S. L. MAURO, J. W. C. PIETERSZ, L. VAN EPS en F. W. P. WINKEL.

Lijsten ter teekening zullen gedurende eene week, van af Zaterdag 2 October, gedeponeerd zijn bij de Heeren apothekers alhier en op de Societeiten „De Gezelligheid” en „Club Curaçao”.

#### Mr. J. B. Gorsira.

Daar de nieuwbenoemde Gouverneur der Kolonie, de HEG. Heer Mr. TH. I. A. NUIJENS binnenlandsch verlof heeft aangevraagd, werd Mr. J. B. GORSIRA tijdelijk met de functien van Procureur-Generaal belast. Hopen wij, dat dit een gunstig voorteken zij, dat ZEGA. ook voor vast als Procureur zal worden benoemd.

#### Het Amerikaansch Consulaat.

vestigde er onze aandacht op, dat wederom een hoogst belangrijk boek was ontvangen, *The Graphic Compendious Catalogue*, ter beschikking van allen die bestellingen wenschen te doen in Amerika.

De verschillende Consulaten op ons eiland dienen voornamelijk om de handelsbetrekkingen met de respectieve landen te bevorderen, doch slechts hoogst zelden wordt hun tusschenkomst ingeroepen, terwijl zij toch ruimschoots voorzien zijn van alle hulpmiddelen om de meest volledige inlichtingen te kunnen verstrekken.

#### J. A. Snijders.

Bij kon. besluit is de 1e luit. J. A. SNIJERS, van het 2de reg. vesting-artillerie, ter zake van tijdelijke ongesteldheid op nonactiviteit gesteld.

#### A. N. V.

Wij vestigen de aandacht onzer lezers op achterstaande advertentie van de groep Nederlandsche Antillen van het A. N. V. Aan de welwillende bereidvaardigheid van den Heer C. KESLER danken wij het de Hudsonfeesten hier ook op Curaçao te kunnen mede maken. De stof der lezing is breed opgevat en belooft ons heel wat belangrijks over de groote daden onzer voorvaderen.

Als het lukt, zullen er ook mooie lichtbeelden vertoond worden; de negatieven zijn prachtig.

#### C. Status Muller.

Naar *De Our. Courant* verneemt, bestaat bij de Directie van de Curaçaosche Bank, den Secretaris der instelling, den wn. Postdirecteur, den Hooftcommissie en verdere ambtenaren van de administratie van financiën het voornemen den Heer C. STATUS MULLER, Administrateur

van financiën, met verlof naar Nederland vertrokken, een souvenir aan te bieden.

#### De Nederlanders op de West Indische Eilanden.

De Heer J. H. J. HAMELBERG, heeft gelukkig nog tijd en gelegenheid gevonden zijn aangevangen studie te voltooien, althans wat de Benedenwindsche eilanden betreft. Dezer dagen is het slot zijner goed verwerkte bronnenstudie verschenen. Wij twijfelen er niet aan, of het slot zal even degelijk behandeld en toch prettig te lezen zijn als de vorige afleveringen.

De leden van het „Geschied-Taal-Land- en Volkenkundig Genootschap, dat bij deze ophoudt te bestaan, terwijl de gelden die nog over waren aan deze uitgave zijn besteed, ontvangen deze aflevering gratis. Voor de niet-leden is het complete stel te bekomen tegen fl. 3 ter kantorel van den Heer C. S. GORSIRA JPEZ.

#### Stadsreiniging.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiskalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd:

199 ratten en 362 muizen. Alzoo een totaal bedrag van 12242 ratten en 75415 muizen.

#### Brand.

Van Zondag op Maandagnacht werd de rustige stad plotseling opgeschrikt door het geroep Brand, Brand! het luiden van de brandklok en het gedraai en geloop van 'n menigte menschen.

Op de klip Van der Meulen stond een bergplaats van scheepsbenodigdheden in vuur en vlam.

Onder leiding van den Edelgrootachtbaren Heer, Mr. TH. I. A. NUIJENS, Procureur-Generaal en L. V. D. VEEN ZEPPENFELDT, Advocaat Generaal, die beiden aanstonds aanwezig waren, heeft de politie met bereidvaardige medewerking van eenige burgers, onder wie zich de Heer DOORTJE MARTIJN voornamelijk onderscheidde alle mogelijke pogingen in het werk gesteld om den brand te blusschen en alleen tot het brandend perceel te beperken. Gelukkig was er dien nacht weinig wind, want de inhoud der bergplaats, met zeer veel teer en werk en touw, was in een ommezien door het vuur verslonden.

Toen na lang wachten eindelijk toch ook het brandpiket verscheen met slechtwerkende lekke spuit en slang was de brand zoo goed als gebluscht.

Doordat hier maar hoogst zelden brand is, schijnt er ook in het geheel maar niet op gerekend te worden. Wat wel een weinig te veel gewaagd is. Geregelde oefeningen, eens per maand, of om de twee maanden, met spuit en slang, zijn, dunkt ons, wel gewenscht.

#### Regenval

Gedurende de maand Juli.

	mM.
Fort Amsterdam	56,9
Plantage Knip	42,6
„ Klein Sta. Martha	16,8
„ Siberie	50,8
„ Cas Chikitoë	28
„ Gr. St. Joris	35
„ Fuik	74,7
„ Hoffi abao	16,7
„ Sta. Rosa	40,8
„ Beekenburg	44,8
„ Noordkant	51,5

#### J. de J. Paul.

Den 12den Juni van het loopende jaar werd plotseling aan PAUL's zending in Europa een einde gemaakt door de Regeering van Venezuela bij besluit van 10 Juni. Dr. PAUL werd beschuldigd als Minister van Buitenlandsche Zaken gehandeld te hebben tegen de Souvereiniteit der Natie door in de verwikkelingen, waarin Venezuela zich bevond, Amerika's tusschenkomst te hebben ingeroepen. Hij had al te veel met den vreemdeling geheid, dan dat hij nog langer de Republiek in den vreemde mocht vertegenwoordigen. Dat zou gevaarlijk kunnen worden voor den Staat.

Ten zeerste verbaasd en ten hoogste verontwaardigd seide Dr. PAUL aan President GOMEZ: Geoordeeld en veroordeeld zonder gehoord te zijn, protesteer ik voor U, voor de Natie en voor de geheele wereld tegen schandelijke beschuldiging.

Verzoeker dit protest te publiceren.

In *El Tiempo* van 24 September II. laat Dr. PAUL zich nu hooren „Aan zijn Landgenooten.”

Voorloopig blijve dit belangrijke stuk nog wat liggen, maar ten zeerste verzoeken wij de volle aandacht voor de volgende passage, welke in deze apologie voorkomt:



**EMULSION DE SCOTT**

*Sin Igual y Sin Rival  
La Mejor del Mundo*

Es un alimento poderoso del más alto valor nutritivo en el tratamiento de la

**Tisis ó Tuberculosis Pulmonar.**

La cura de esta enfermedad es solamente cuestión de nutrición, y la EMULSION DE SCOTT imparte al cuerpo el máximo de nutrición con el mínimo de esfuerzo para el aparato digestivo. Comunica á los tejidos orgánicos su grado máximo de eficiencia, transforma el cuerpo de débil y extenuado en fuerte y robusto y lo coloca en la condición más ventajosa para resistir la invasión de las bacterias ó microbios, que es precisamente en lo que consiste la cura de la Tuberculosis.

**LA UNICA EMULSION RECOMENDADA POR TODOS LOS MEDICOS**

SCOTT & BOWNE, Químicos, Nueva York

Daar ik volkomen op de hoogte was van de verlangens en plannen welke Generaal Castro had ten opzichte der Buitenlandsche Politiek en in het bijzonder de moeilijkheden kende, welke er ontstaan waren met de Vereenigde Staten, Frankrijk, Nederland, Engeland, Italië en Colombia, moeilijkheden, die reeds de verbreking der diplomatieke betrekkingen met vier dezer Volken tengevolge hadden gehad, en rekening houdend, na vele inlichtingen, met het dreigend gevaar waaraan de vrede der Republiek was blootgesteld wegens het actief optreden der Regeering van Nederland, dat van plan was met een eskader krachten steun te verleen aan een revolutionairen inval—welk optreden eigenlijk een zich mengen was in de Buitenlandsche Politiek van het Land—had ik, zoodra het vertrek van Generaal CASTRO een feit was geworden, het besluit gevormd met al mijn krachten mij te blijven wijden aan de vervulling van mijn plicht als Minister, gedurende het tusschenbestuur van Generaal GOMEZ, overtuigd als ik was van zijn vaderlandslievende gevoelens, waardoor, bij een gunstigen ommekeer in de Buitenlandsche Politiek, de ernstigste moeilijkheden die de Republiek bedreigden en die zelfs zouden kunnen leiden tot het verlies harer Souvereiniteit en Onafhankelijkheid, geheel en al zouden verdwijnen.

Den rimram, welke nu volgt, ter verheerlijking van GOMEZ zullen wij maar overslaan. Dr. PAUL zegt dan ten slotte:

„Overeenstemmend dus in verlangens en plannen, met het Hoofd der Natie en diens Secretaris, Grl. Dr. LEOPOLD BAPTISTA, had ik met hen, daags na het vertrek van Castro, een lang onderhoud in het „Gele Huis”, waarbij besproken werd de toestand, waarin wij ons bevonden door het conflict met Nederland, de verbreking der betrekkingen met Frankrijk, de Vereenigde Staten en Colombia, de moeilijkheden en wrijvingen met Engeland en Italië, ontstaan door de laatste administratieve bepalingen van Grl. Castro, het op handen zijn van een revo-

lutionaire beweging, welke over de Colombiaansche grenzen en langs de Kust de Republiek wilde binnendringen. Toen werd besloten een afdoend en onmiddellijk werkend geneesmiddel tegen de kwalen der Republiek, zoo Binnen- als Buitenlands, aan te wenden, maar men had daarbij rekening te houden met den toestand, waarin Grl. GOMEZ zich bevond; deze was in de uitoefening van zijn gezag geheel en al gebonden door den staat van zaken, waarin Grl. Castro het bestuur had achtergelaten; het burgerlijke zoowel als het militaire was grootendeels in handen van personen, die onvoorwaardelijk zich gewijd hadden aan zijn politiek en zijn persoonlijke belangen. Dit was vooral het geval in de hoofdstad.

Nietegenstaande dit alles, maakte Grl. GOMEZ in overeenstemming met dr. BAPTISTA, mij als zijn vast besluit bekend geheel en al zijn plicht te willen doen bij de uitoefening van het Presidentschap, de volle verantwoordelijkheid op zich nemend, van alles wat er uit zou kunnen volgen.”

Het vervolg, waarin, na deze algemeenheden, de eigenlijke verdien van PAUL's optreden zeker nog in het bijzonder moet worden behandeld, is nog niet in ons bezit, maar wij vonden die uittaling over Nederlands optreden belangrijk genoeg om ze reeds nu te publiceren.

De volgende week hopen wij de apologie in haar geheel te kunnen bespreken.

#### Venezuela en Nederland.

In de *Gaceta oficial* van 16 September komt de benoeming voor van Dr. CARLOS F. GRISANTI tot ridder in de Bolivar orde. Het borstbeeld van den Bevrijder in de 2e klasse werd hem toegekend als buitengewoon Gezant en gevolmachtigde van Venezuela in Nederland; in de 3de klasse werd benoemd Dr. JOSE SANTIAGO RODRIGUEZ, eerste Secretaris der Legatie van Venezuela in Nederland. Na deze hooge onderscheiding te

hebben ontvangen, zijn deze Heeren, vergezeld van nog 2 Secretarissen, den 24sten September met de *Guadalupe* naar Europa vertrokken. Moge hun zending vrucht dragen en Curaçao voordeelig zijn.

#### De 30%.

De Heer CORBETT, Gezant van Engeland, heeft een tijdje te Caracas vertoefd om daar met de verschillende Ministers besprekingen te houden over de afschaffing der 30%. De onderhandelingen konden, helaas, nog tot niets leiden, daar het officieel verslag der Venezolaansche Regeering, door de onderscheidene Kamers van Koophandel uitgebracht, ongunstig luidde en de Regeering derhalve zich tegen de afschaffing moest verkaren.

De Heer CORBETT is 24 September II. naar Trinidad terug gekeerd om aldaar verdere instructies der Engelsche Regeering af te wachten. Hij hoopt de volgende maand weder in Caracas te komen.

#### Ons Prinsesje.

Het doet ons genoeg, schrijft de *Tel.*, uit de meest betrouwbare bron te kunnen mededeelen, dat Prinses Juliana een alleraardigst, kerngezond kindje is, dat zich in elk opzicht voorspoedig ontwikkelt.

Hoewel omtrent een kind van haar leeftijd met besliste zekerheid te dien opzichte nog niets kan worden gezegd, is men in de allernaaste omgeving der Prinses van oordeel, dat de Koninklijke baby hoe langer hoe meer op Haar Moeder gaat lijken.

Haar heldere blauwe kijkers zien vroolijk de wereld in; en daar het Prinsesje een bijzonder levendig kind is, lacht ze bijna voortdurend.

Koningin Wilhelmina is, naar men ons verzekert, in één woord een ideaal-moeder. Gelijk bekend is, voedt ze haar kind, althans in hoofdzaak, zelf. Ook de kleding der Prinses verzorgt H. M. en legt daarbij veel smaak aan den dag. Het Prinsesje is steeds in het wit gekleed. Haar jurkjes zijn allerlieft, vooral door hun grooten eenvoud. Het ondergoed der Koninklijke baby (de luiermant werd indertijd door de Koningin zelf in orde gemaakt.) is, hoewel niet hyper-modern, toch uiterst praktisch. Reformstoffen werden voor het kindertuit niet gebruikt.

Over 't geheel genomen, houdt men Prinses Juliana zoo rustig mogelijk. De omgeving van het Loo biedt volop gelegenheid tot wandelen. Ondanks den slechten zomer, heeft het Prinsesje veel buiten vertoefd. Alleen, wanneer het stortregende, bleef de kinderwagen, dikwijls door de Koningin zelf gereden, binnen de muren van het paleis. De kamers, waar 't Prinsesje en hare verzorgsters zich ophouden, zijn, evenals het geheele paleis te Apeldoorn, ouderwetsch. Er werd echter voor gezorgd, dat lucht en licht rijkelijk naar binnen kunnen stroomen.

Groote openstaande deuren verleen toegang tot den tuin. Overbodige luxe is in de vertrekken vermeden; alles wat het kindje noodig heeft, is praktisch en eenvoudig. Datzelfs gebruiken de verzorgsters de kleedtafel, indertijd H. M. door de Utrechtsche vrouwen aangeboden.

Dr. Havenschildt te Apeldoorn heeft de algehele medische behandeling, in zooverre men bij een kerngezond kind hiervan spreken kan, op zich genomen, maar toch komt ook dr. Roessing af en toe naar het Prinsesje zien.

De manier, waarop de Koninklijke ouders met Hun kindje omgaan, moet alleraardigst wezen en wanneer Koningin Emma op het Loo is, vertoef ze urenlang aan het ledekantje van Haar kleinkind, dat rustig ligt te slapen, onbewust van 't feit, dat de belangstelling van honderdduizenden in den lande op Haar is gericht.

## NA HET OPROER.

Velen zullen zich nog herinneren, welk een verschrikkelijk drama zich in de laatste week van Juli in Barcelona en voorsteden afspeelde, toen 14 parochiekerken 31 kloosters, vele scholen, archieven, gestichten van weldadigheid en bibliotheken door het anti-clericale gespuis werden verwoest en geplunderd, de kloosteringen werden verjaagd, een aantal priesters, monniken en nonnetjes verwond of vermoord werden, en zelfs de laatste rustplaats der religieusen op barbaarsche manier werden opengewoeld.

Begrijpelijkermits is de anti-klerikale pers eenigszins verlegen met de Spaansche broeders, en tracht zij de gruweladaden te ontkennen en te verbloemen. Zoo laat de Spaansche correspondent van de „Nieuwe Rotterdamse Courant” in het nummer



van 11 Augustus „een bewoner van Barcelona“ (?) zeggen: „De brandstichters hebben in elk geval eerst de monniken en nonnen verzocht de kloosters te verlaten; men liet hen ongedeerd; moorden zijn leugens; er de lijken van nonnen, waarvan sprake is, werden in kelders gevonden. Of die nonnen nu de slachtoffers waren van vroegere kloosterschandalen, zooals het volk aannam, of dat het nonnen waren, die de gelofte hadden afgelegd het klooster nooit te verlaten (!) is een onuitgemaakte zaak natuurlijk. Ooggetuigen hebben gezien, dat niets gestolen is. Wat van waarde was, zelfs geld, werd weer in het vuur geworpen.“

Niets gestolen!! Maar die voorwerpen van waarde, zelfs geld, die in het vuur werden geworpen, moeten zijn gestolen, anders kon men ze niet in het vuur werpen! Hier kon dus sprake zijn niet van diefstal uit hebzucht, maar uit fanatieken haat. Nog dagelijks worden door de Barceloneesche gemeentewerklieden tal van gewijde vaten uit de beerputten opgehaald. De verachtelijke heiligschenners hadden ook geen eerbied voor de doden, evenmin als voor de levenden. Van verschillende punten der stad zijn de geschonden overblijfselen van religieusen door de medische politie opnieuw ter aarde besteld. En er is wel degelijk vermoord. Zeker weet ik, dat de rector van den Pedro del Taulat, een pastoor van een succursaal de Bonanova, een broeder van liefde (die in een kliniek van een met mij bevrienden dokter in San Gervasio stierf) en de overste der Maristen, door het antikerikale janhagel lafhartig vermoord zijn. De laatstgenoemde nog wel, nadat hem door de brandstichters lijfsbehoud was verzekerd!

En wat die „kloosterschandalen, zooals „Het Volk“ aannam,“ betreft, eerstens bestaan deze alleen in het brein van perverse schrijvers, en tweedens neemt „Het Volk“ die niet aan, maar een aantal domme anticlericalen, die zoowat aan niets gelooven, behalve aan wat sommige vuilschrijvers hun op de mouw spelden. De heldhaftige nonnetjes hebben zich bij de verdediging van het H. Sacrament eenvoudig laten verbranden, en zijn daarna door de godsdiensthaters in kelders en beerputten gesleept. De gelofte, om het klooster nooit te verlaten, houdt natuurlijk op bij dreigend levensgevaar, iets wat de naïeve correspondent over het hoofd schijnt gezien te hebben.

‘t Is de eenige insinuatie niet, die „Kloosterschandalen.“ In dezelfde korrespondentie leest men: „Wat nu de oorzaak der woede op de kloosters betreft: „Het Volk“ zegt het ronduit, en de meer ontwikkelde denken evenzoo, maar zwijgen er liever over.....dat de geestelijken oorzaak zijn van Spanje's achterlijkheid.....van het gebrek aan goede scholen en behoorlijk onderwijs, verder vooral, dat de kloosters den middenstand in hun bedrijven concurrentie aandoen — de monniken maken o. a. likenren, de nonnen ondergoed en damesconfectie tegen uiterst lage prijzen — waardoor het volk voor hongerloozen moet werken. Dan beweert „Het Volk“, dat de geestelijkheid hen misleidt en exploiteert, de monniken en nonnen in overvloed leven.“

Hoe edel, dat beweert! De correspondent hoopt, dat vooral de Nederlandsche lezers van de „Nieuwe Rotterdamse Courant“, niet denken, dat hij iets bewijst. Hij is vol daan, als van die bewering maar iets blijft hangen.

Nu, het is een onwaarheid, waar een ieder zich van kan overtuigen, die ook slechts kort in Spanje verbleef, dat het volk, laat staan de meer ontwikkelde, zoo over de priesters en kloosterlingen zou denken, als in de korrespondentie van de „N. R. Courant“ wordt geïnspireerd. Verreweg de grootste meerderheid is in merg en been Katholiek, al laat zij zich vaak door een brutale, niets te verliezen hebbende — ook geen geweten en geen eer — minderheid mishandelen. En het gebrek aan goede scholen wordt zeker verholpen, als er een dozijn inrichtingen van onderwijs, waar duizenden kinderen uit het volk kosteloos onderricht werden, in brand worden gestoken? Wellicht vinden de anticlericalen, dat er alleen behoorlijk onderwijs werd verstrekt op de radicale scholen, waarvan er thans 120 in de provincie Katalonië door den militairen gouverneur gesloten zijn, omdat het ware broeinesten waren van zedelijk, maatschappelijk en godsdienstig anarchisme. Ziehier wat er in de boeken staat, welke men op die scholen aan de jeugd in handen gaf. Het blijkt uit een openbaar protest tegen de Barceloneesche gruwelen van de Katalaansche afgevaardigden ter Cortes: (Uit het onafhankelijke blad „La Vanguardia“ van 19 Augustus 1909).

„De grondoorzaak van het bestaan van bevoorrechten en onterfden, de schuld van alle onrecht onder de

menschen, is het geloof aan God, en diens betrekking tot de menscheid door middel van priesters, godsdienst en kerken. Priesters zijn zwarte wezens, gevaarlijker dan roofdieren, omdat zij de menschen misleiden van af hun jeugd, om ze hun leven lang te beheerschen. Het vaandel is een stuk gekleurd doek aan een stok, het symbool van gewelddadigheid en ellende. Het volk [de soldaten] moet de wapens gebruiken tegen degenen, die het die wapens in handen gaven. De Regeeringen dooden, uit lust, iedere maand meer menschen dan er sterren zijn aan den hemel. Privaat-bezit is uitgevonden om uit te buiten en te bedriegen, onder den naam van nijverheid en handel. Alle lijden en alle ongerechtigheid is een uitvloeisel van die domme en brutale fictie, vaderland genaamd. Alles wat ten doel heeft om het volk leeg te zuigen, wetten, gevangnissen, politie, rechtters, enz., dat alles heeft tot oorzaak het begrip vaderland.“

Ziedaar wat er op de neutrale scholen in Spanje geleerd wordt, niet door die achterlijke geestelijken, maar door de anticlerikale mannen van den vooruitgang.

Thans het praatje over kloosterlingen, die damesconfectie maken en likeuren bereiden, dat den indruk moet maken, alsof ze allen niets anders doen dan op oneerlijke of onbillijke of onwettige wijze geld verdienen ten koste van den heelen middenstand en het heele volk. Nu dan, er zijn in Spanje, zooals overal ook kloosters, die een of ander bedrijf uitoefenen, waarvan ze moeten bestaan, en met hetzelfde recht als ieder burger, of groep burgers. Maar het zijn in alle gevallen zeer weinige, verreweg de meeste wijden zich aan onderwijs, gevangenen, wezen, bejaarden, gevallen vrouwen en zieken; afgezien van de orden, die een parochie bedienen, en de contemplatieve orden, die veel bidden voor degenen, die zulks nalaten. Men heeft het lijstje van de verbrande kloosters slechts na te gaan, om te zien, dat bijna alle inrichtingen van onderwijs en liefdadigheid waren.

Ten slotte: wie gaf het wachtwoord aan de muiters, wie het geld? Want er is geld, veel geld aan de brandstichters en moordenaars uitgedeeld. ‘t Is thans een openbaar geheim in Barcelona, dat weer de vrijmetselarij de eigenlijke stokebrand was, dezelfde die de atheïstische scholen en bladen subsidieert. Wie het niet gelooven mocht, leze.....de „Nieuwe Rotterdamse Courant“, hetzelfde nummer, dezelfde correspondentie als boven aangehaald! Er staat: „Ik wil slechts één bewijs aanvoeren, dat de intellectueele (!) Barceloneezen tot vrijdenkers stempelt: de Vrijmetselaarsloge van Katalonië te Barcelona telt 20.000 leden.“ En verder: „Er is iets geheimzinnigs in de beweging. De opstaudeelingen waren goed van geld voorzien, en men maakt er uit op, dat er anderen achter zaten.“

Alsof het tijdens „de roode week“ in Spanje gebeurde niet gruwelijk genoeg ware, hebben zenuwachtige korrespondenten, beurspeculanten en sensatie-reporters er op eigen hontje nog wat bij gefantaseerd, en de Spaansche ambassadeur in Londen heeft een klacht ingediend tegen de „Graphic“, nogwel, omdat deze illustratie een foto (?) had gereproduceerd, voorstellende het beleg van het Koninklijk Paleis in Madrid door revolutionairen, welk feit alleen tot de pia vota der Republikeinen bleef behooren. Zoo gaf een Fransch blad een teekening van een barricade met schietende stierenvechters er bovenop — natuurlijk in het klassieke pakje, zooals de Fransen dat uit de opera „Carmen“ leerden kennen. Een volgende maal krijgen de leupe lezers van dat blad misschien de vlucht van koning Alfonso te slikken, met zijn kroon op het hoofd, in een automobiel. Er zijn anders barricaden genoeg opgericht in Barcelona. Volgens een statistiek van gemeentewege, richtten de muiters er in de stad en voorsteden meer dan 400 op, en de gemeente moet over de 50.000 pesetas betalen voor herstelling van bestrating, en.....straatlantaars.

Dat heeft men er nu van, als de goddelooze, anarchistische raddraaiers ongehinderd met hun verderfelijke inblazingen kunnen doorgaan. De overheid heeft dan ook ditmaal begrepen, dat de bijl aan den wortel moest gelegd worden, en heeft daarom alle revolutionaire verenigingen, bladen en scholen opgeheven. Tot 24 Augustus waren er reeds een duizendtal gevangenen in Barcelona's gevangnissen, en nog gaan de inhechtenisnemingen door. De anarchistische onderwijzers worden met dozijnen naar de binnenlanden van Spanje verbannen, velen naar het op 245 kilometer van Barcelona gelegen plaatsje Alcaniz. Prettig voor de Alcaneezen.

Daar er niet minder dan 120 radicale, anarchistische scholen in de pro-

vincie gesloten zijn, en er alleen in Barcelona een dozijn inrichtingen van onderwijs — waaronder zeer groote, zooals die van de Escolapias 1) — in brand zijn gestoken door de anticlerikale fortschrittmannen, zal het analfabetisme voorloopig wel niet dalen. Het eenige wat men der Spaansche regeering verwijten kan, is dat zij zoo lang gedraald heeft met radicale maatregelen. Elke overheid, elke maatschappij, die geen zelfmoord wenscht te plegen, is wel verplicht om broeinesten van anarchisme, onder welken naam of vorm ook, uit te roeien. Men schijnt in Spanje thans ingezien te hebben, dat het niet aan gaat, om alleen de feitelijke oproeringen te straffen, maar dat het veel eer een noodzaak is, om de cynische heeren aanstichters van revolutie onschadelijk te maken. Daarom is tegen het hoofd der Spaansche Socialisten, Pablo Iglesias benevens enkele radicale of republikeinsche afgevaardigden van gemeenteraden en Cortes, rechtsingang verleend, o. a. om hun lofprijzingen, positieve en negatieve, der Barceloneesche gruwelen. Een paar staaltjes van wat Lerroux, een der anticlerikale kopstukken, afgevaardigde naar de Cortes nogal, durf schrijven: „Gaaf doodend, brandstichtend en plunderend in die huidige beschaving binnen; ruk de sluiers af der novicen en maak ze tot moeders; ik zal u niet tegenhouden, noch bij de altaren, noch bij de grafsteden!“ Een andermaal galmde hij in de volle Cortes uit: „Ja, ik predik omverwerping van troon, altaar en maatschappij! En nu brenge men mij naar de gevangenis.“ Al was dit laatste nu een vrij goedkoop snoeverij, omdat de parlementaire immuniteit in Spanje iemand een onbeperkte vrijheid van woorden toestaat, ‘t is toch hemeltergend, dat zoo'n aanstellerige cynicus jaren lang ongemoeid zijn giftige woorden kan uitbazuinen. Een van zijn slachtoffers, de ongelukkige José Baró, die op de barricaden gevangen werd genomen, is 11 Augustus in de loopgraven van de vesting Montjuich gefussilleerd. Uit het door de militaire overheid aan de Pers verstrekte bericht, mogen wij opmaken, dat de rampzalige zich met God verzoende, voor zijn dood. Hij heeft de H. Mis bijgewoond en werd tot in zijn laatste oogenblikken bijgestaan door die zelfde religieusen, die hij zoo kort geleden nog lafhartig mishandelde. Geen woord van afkeuring of haat in de Katholieke pers, bij de mededeeling van zijn doodstraf doch een bede: God zij zijne ziel genadig.

Verleden week is er nog een aanvoerder van de brandstichters gefusilleerd, en waarschijnlijk zal ‘t de laatste niet zijn. Opmerkelijk is het groot getal vreemden, die wegens deelneming aan rebellie in de gevangnissen zijn opgesloten. Nauwelijks twee vijftien zijn Barceloneezen, (2) de rest komt uit alle deelen van Spanje, vooral uit de roode provincie Valencia, welker hoofdstad van dezelfde naam met een socialistische meerderheid in de gemeenteraad is gezegend. Voorts zitten er 13 buitenlanders gevangen, en zijn een groot aantal woelige vreemdelingen het land uitgezet.

L. L.  
De Tijd.


(1) De schoolbroeders van S. Jozef Calasancius heeten in Spanje „Escolapias“, naar escuela pia, godsdienstige school. Met escolapien hebben dus de broeders weinig gemeen.

(2) Onder de gevangenen wegens feitelijke rebellie zijn.....4 Barceloneesche politie-agenten. 78 anderen zijn geschorst, omdat zij tijdens de troebelen eenvoudig thuis bleven.

### Advertentien.

#### Photographische Inrichting. Soublotte et Fils, HOFPHOTOGRAFEN

VAN



H. M. de Koningin der Nederlanden BEKROOND

de Amsterdam 1883,  
„ Antwerpen 1885,  
„ Chicago 1893, en  
„ Curaçao, Eerste Prijs Eere medaille, 1904.

Curaçao, Waterkant, Otra banda.

Drukker :  
ALFREDO F. SINTIAGO

## Algemeen Nederlandsch Verbond.

### Groep Nederlandsche Antillen.

#### Algemeene Buitengewone Vergadering op Donderdag, 7 October a. s. des avonds ten 8 ure in de bovenzaal der Societeit „De Gezelligheid“.

#### Onderwerp: Eene lezing, te houden door den Heer C. K. KESLER over „Hudson en de Kolonisatie van Noord-Amerika door De Nederlanders.“

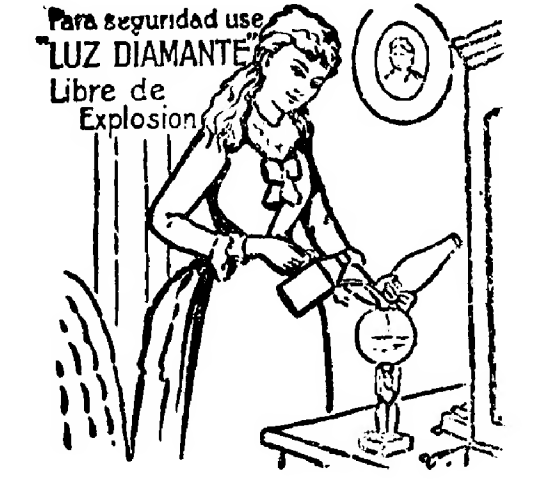
Waarschijnlijk met lichtbeelden.

Toegang hebben alle Leden met hunne Dames.

### Bekendmaking.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter Spaar en Beleenbank van 10. Maart 1908 t/m 31 Augustus 1908, onder No. 6403 Y, t/m N. 5444 Z, zal plaats hebben op Donderdag, den 7den October a. s. en volgende Donderdagen. Belanghebbenden worden verzocht den verkoopte voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 14n Sept. 1909.  
De Voorzitter  
A. JESURUN



LONGMAN & MARTIN  
NEW YORK, U.S.  
Venta Por Las Almacenes

El „Luz Diamante“ es el único Aceite de Carbón ó Pretoleo, que durante el largo período de 36 años no ha causado ninguna desgracia“.

#### INGEZONDEN MEDEDEELINGEN

##### COCKTAILS TERAPEUTICOS

Las propiedades alimenticias y nutritivas del aceite de hígado de bacalao dependen en absoluto de las grasas que entran en la composición natural del aceite. Estas grasas son digeridas y asimiladas con mucha más facilidad que las otras, debido á la presencia en el aceite de bacalao de ciertos compuestos derivados del hígado, que permiten la pronta emulsificación del aceite por los fluidos del estómago — y hacen que su absorción por la membrana mucosa se lleve á efecto con más facilidad y con más rapidéz que la de ninguna otra grasa.

Las grasas que el aceite de hígado de bacalao contiene, aparte de su poderosa facultad de nutrir, no poseen ningun valor terapéutico — y los otros elementos naturales que son parte de su composición orgánica, existen en cantidades tan infinitamente pequeñas, que es imposible que ninguno de ellos pueda ejercer en el sistema cualquier efecto terapéutico.

Es evidente pues — que el aceite de bacalao es un alimento y no una medicina y que todas sus virtudes alimenticias están en las grasas que entran en su composición — y por consiguiente todas las preparaciones que pretenden estar hechas de los principios activos del aceite y que se ofrecen como sus sustitutos, son productos fraudulentos de la especulación mercantil y del charlatanismo. Dichos preparados no contienen ninguna de las propiedades nutritivas y reconstituyentes del aceite de hígado de bacalao, porque carecen de la grasa, que en la parte del aceite que nutre y alimenta — su composición tiene mucha semejanza con la de los COCKTAILS — y su uso puede en ocasiones causar perjuicios considerables á los enfermos por la gran cantidad de alcohol que invariablemente contienen — y otras substancias narcóticas, como el sulfato de estricnina.

Esas preparaciones, que se dicen contener los principios activos del aceite de hígado de bacalao, son especialmente peligrosas para las criaturas, para los niños para las novenas y señoras, quienes por su naturaleza delicada y temperamento especial no pueden resistir sin grandes quebrantos para su salud los efectos deletorios del alcohol, del la estricnina y otras substancias enérgicas.

El aceite de Hígado de Bacalao es insustituible como alimento — como un reconstituyente poderoso de la sangre, de los tejidos, de los nervios y de los huesos — y el modo más racional de administrarlo, segun lo ha probado la experiencia de más de 30 años y segun la opinion universal de los médicos, es la EMULSION DE SCOTT, que está compuesta del aceite más puro y de otros ingredientes las aumentan considerablemente que eficacia nutritiva del aceite.

\*\*\*

#### Studie aan Nederlandsche Hoogescholen en Rijk-Inrichtingen van Onderwijs.

Aan degenen die inlichtingen wenschen betreffende de studie aan de volgende Nederlandsche Hoogescholen en Rijks-Inrichtingen van onderwijs worden deze kosteloos verstrekt door de volgende commissie voor inlichtingen, samengesteld door de Studenten-Afdeelingen van het Algemeen Nederlandsch Verbond:

Voor de Rijks-Universiteit te Leiden en voor algemeene inlichtingen: W. H. van Helsdingen, Hooge Rijndijk 18, Leiden.

Voor de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam: J. R. Kolléwijn, Ruischstraat 10, Amsterdam.

Voor de Vrije Universiteit te Amsterdam: D. Rumpff, Keizersgracht 162, Amsterdam.

Voor de Rijks-Universiteit te Utrecht: J. Baart de la Faille, Mariaplaats 18, Utrecht.

Voor de Rijks-Universiteit te Groningen: A. C. J. A. Greebe, Joz. Israëlstraat 95a, Groningen.

Voor de Technische Hoogeschool te Delft: W. M. Roessingh van Iterson, Koornmarkt 65, Delft.

Voor de Rijks-Veeartsenijschool te Utrecht: De Secr. van het Veterinair Studenten Corps „Absijrtus“, adres Rijks-Veeartsenijschool te Utrecht.

Voor de Rijks-Hoogere Land-Tuin- en Boschbouwschool en de Rijkslandbouwschool te Wageningen: De Secr. der Vereniging studieboeken te Wageningen.